

Kvalitetsberättelse 2023

För barn, ungdomar och vuxna inom socialnämndens verksamheter

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syftet med kvalitetsberättelsen	3
Grundläggande förutsättningar för kvalitet	3
Verksamhetens uppdrag och organisation.....	3
Ansvar och roller i kvalitetsarbetet	3
Definition av kvalitet	4
Underlag för bedömning	4
Verksamhetens förutsättningar	4
Fokusområden för kvalitetsarbetet under året som gått.....	5
Systematiskt förbättringsarbete.....	9
Uppföljning och resultat.....	16
Bedömning av kvalitet	24
Förbättringsområden	26

Inledning

Syftet med kvalitetsberättelsen

Kvalitetsberättelsen redogör för det systematiska kvalitetsarbete som har genomförts under det gångna året för att utveckla och förbättra det stöd och den service som ges inom socialnämndens verksamheter.

Att sammanställa en kvalitetsberättelse ger verksamheten tillfälle att analysera och reflektera över hur kvaliteten i stödet till den enskilde har utvecklats under året vilket ger ett underlag för att identifiera förbättringsområden inför nästkommande år. Kvalitetsberättelsen ger också möjlighet till insyn i kvalitetsarbetet och i verksamheten för den ansvariga nämnden och andra intressenter.

Grundläggande förutsättningar för kvalitet

Verksamhetens uppdrag och organisation

Individ- och familjeomsorgens uppdrag är att öka den enskildes och familjens förutsättningar att leva under så bra levnadsvillkor som möjligt samt att stärka individer till att leva ett självständigt liv. Detta innebär att verksamheten ska bidra till att skapa lösningar som tar tillvara individens egna resurser. Det primära uppdraget är att erbjuda de individer och familjer som kommer i kontakt med verksamheten en lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst.

Verksamheten styrs av lagstiftning, dess intentioner, politiskt fastställda mål och givna ekonomiska förutsättningar. Verksamheten ansvarar för hela processen från tidiga förebyggande insatser, utredning som ligger till grund för biståndsbedömda insatser, till utförande och uppföljning av insatser. Merparten av insatserna utförs inom egen regi.

Målgrupperna som omfattas av denna kvalitetsberättelse är:

- barn och ungdomar i åldrarna 0 till 20 år som är i behov av skydd och/eller stöd
- personer över 20 år som har beroendeproblematik av alkohol, narkotika och/eller tabletter samt spel om pengar
- personer över 20 år som vill lämna kriminella grupperingar (så kallade avhoppare)
- personer över 20 år som är utsatta för våld av närstående, hedersrelaterat våld och/eller utövar våld mot närstående personer
- personer över 18 år med psykiska funktionsnedsättningar och som med anledning av detta kommer i kontakt med socialtjänsten (för denna målgrupp är vård- och omsorgsnämnden vårdgivare för hälso- och sjukvård till och med sjuksköterskenivå, redovisning för kvalitet och patientsäkerhet för målgruppens hälso- och sjukvård återfinns i vård och omsorgsnämndens kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse för personer med funktionsnedsättning)
- anhöriga till personer som omfattas av ovanstående målgrupper.

Ansvar och roller i kvalitetsarbetet

Den nämnd som bedriver socialtjänst eller hälso- och sjukvård ska säkerställa att den enskilde får insatser av god kvalitet samt för att det finns ett upprättat ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Socialdirektören ansvarar för att ett ledningssystem upprättas och används inom verksamheter som bedrivs inom den egna regin, samt att uppföljning av privata utförare genomförs för att säkerställa att de uppfyller kraven i föreskriften om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9.

Vidare ansvarar varje chef för att det systematiska kvalitetsarbetet planeras, genomförs, följs upp och dokumenteras inom sitt ansvarsområde. Verksamhetschefen har utöver detta även ansvar för att besluta om allvarlighetsgraden i rapporterat missförhållande eller risk för missförhållande.

Alla medarbetare inom verksamheten ska bidra till god kvalitet för den enskilde genom att följa de processer

och rutiner som finns för verksamheten, att rapportera brister och avvikelser samt att delta aktivt i utvecklings- och förbättringsarbete.

Definition av kvalitet

Den verksamhet som bedrivs inom nämndens ansvarsområde ska vara av god kvalitet, vilket innebär att verksamheten uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter.

Socialtjänsten ska arbeta utifrån följande kvalitetsfaktorer:

Kunskapsbaserad verksamhet

Socialtjänstens insatser och service ska utföras utifrån bästa tillgängliga kunskap och evidens. Medarbetarna ska ha den kompetens som krävs för sitt uppdrag.

Verksamheter ska genom systematisk uppföljning säkerställa att det stöd som ges får önskat resultat. Det som vid uppföljningen inte visar sig ge resultat ska ersättas av andra arbetssätt.

Hög delaktighet

Verksamheter ska bedrivas med respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Hänsyn ska tas till den enskildes önskemål om när, var och hur insatser utförs. Verksamheter ska, genom att fråga den enskilde, systematiskt följa upp hur de som möter verksamheten upplever det stöd och den service de fått med syftet att utveckla verksamheten.

Hög säkerhet, trygghet och gott bemötande

Den enskilde ska känna sig trygg med att beslut fattas på ett rättssäkert sätt samt ges information om vad som ligger till grund för beslutet och vad det innebär.

Utförandet av insatser ska ske på ett sådant sätt att den enskilde känner sig trygg med att hen alltid får det hen har blivit beviljad och blir behandlad väl. Verksamheter ska sträva efter hög kontinuitet för den enskilde gällande personal och arbetsmetoder.

God tillgänglighet och insatser inom rimlig tid

Det ska vara lätt för kommuninvånarna att hitta information om och kontakta socialtjänstens verksamheter. Information och kontaktvägar ska vara anpassade för alla målgrupper och ge förutsättningar för jämlika villkor. Beslut och insatser ska ges inom rimlig tid utan att väntan innebär negativa konsekvenser för den enskilde.

Helhetssyn och samordning

Den enskilde ska uppleva att stödet är samordnat. Insatser och service ska präglas av en helhetssyn på individen och samordning med andra aktörer ska säkerställas.

Resurser används där de kommer målgruppen till störst nytta

Verksamheternas arbete ska sträva efter att uppnå högsta möjliga kvalitet i förhållande till resursanvändning. Detta innebär både effektivitet i hur insatser och service utförs och att arbetet möter målgruppens behov. Resurser ska användas där de kommer målgruppen till störst nytta.

Underlag för bedömning

Verksamhetens förutsättningar

Individ- och familjeomsorgen i Huddinge har ett tydligt uppdrag att genomföra en omställning till en första och andra linjens socialtjänst i enlighet med förslaget till ny socialtjänstlag, *Hållbar socialtjänst SOU 2020-47*. Den första linjens socialtjänst ska vara lättillgänglig och inte utreda mer än nödvändigt. För den enskilde och familjen ska det vara enkelt att få stöd tidigt innan problem vuxit sig stora. I den andra linjens socialtjänst ska individer med omfattade behov mötas av arbetssätt som präglas av tillgänglighet, samordning och helhetssyn.

Särskilda händelser som påverkat årets arbete

Verksamheten har i hög utsträckning påverkats av den eskalerande våldsutvecklingen. I Huddinge finns ett flertal etablerade kriminella nätverk och organisationer och situationen under året har påverkat alla delar av verksamheten, i synnerhet avhopparverksamheten och ungdomsenheten 13–20 år. Verksamheten har aldrig tidigare placerat så många unga individer med koppling till grov kriminalitet. Arbetet med GVI (Group Violence Intervention¹) har gått in i en operativ fas vilket krävt resurser från verksamheten såväl som det inneburit nya arbetsätt i en tät samverkan med polisen.

De senaste årens kraftiga ökning av inflödet av nya ärenden till barn- och ungdomssektionen har planat ut och varit något lägre än 2022. Antalet familjehemsplacerade barn har däremot fortsatt öka. Verksamheten har under året i högre utsträckning kunnat placera barn inom deras egna nätverk, vilket resulterat i att antalet jourhemsplacerade barn minskat.

Under våren märktes en ökning av nya ärenden och utredningar inom socialpsykiatrin. Detta har, genom förändrade arbetsätt i den gemensamma mottagningsenheten inom vuxensektionen samt att verksamheten ökat utbudet av icke-biståndsbedömda insatser, planats ut under året.

Ett flertal olika statsbidrag har möjliggjort förstärkningar i kärnverksamheten under året. Många av dessa avvecklas efter 2023. Verksamheten har bedrivit ett utvecklingsarbete för att ställa om till en första och andra linjens socialtjänst och därmed kunna finansiera tjänsterna inom ordinarie budget i stället.

En utmaning är att säkerställa att verksamheten når de barn, unga och familjer som allra mest behöver verksamhetens stöd. Desinformation gällande vad som är socialtjänstens uppdrag har delvis varit ett hinder för detta. Verksamheten har aktivt fortsatt verka i de områden där de mest utsatta familjerna finns och arbetat för att nå ut med korrekt information om socialtjänstens uppdrag till alla Huddingebor.

Fokusområden för kvalitetsarbetet under året som gått

Under året har arbetet riktats mot den uppsatta målbilden, både för medborgare i behov av stöd från individ- och familjeomsorgen och för medarbetare, om vilken förflyttning verksamheten ska ha genomfört fram till år 2026.

Målbild för medborgare

- Fler individer och familjer tar del av våra förebyggande insatser
- Fler individer och familjer deltar i icke biståndsbedömda insatser inom öppenvård och förebyggande verksamhet
- Färre individer och familjer utreds
- Fler individer och familjer får en insats tidigt under pågående utredning
- Samtliga individer och familjer får insatser utifrån bästa tillgängliga kunskap

Målbild för medarbetare

- Ändrade arbetsätt – Färre individer som utreds, kortare utredningstider och snabbare insats för individen och familjen
- Kunskapsbaserad stödsinsats i stället för utredning – vid förhandsbedömning ska fler erbjudas icke biståndsbedömda insatser, som inte behöver föregås av en utredning, för att stöd ska ges skyndsamt och verksamhetens resurser nyttjas på bästa sätt
- Fördjupade utredningar där behoven är omfattande och komplexa
- Fler medarbetare som arbetar med tidiga insatser
- Metoder och arbetsätt som möter familjen familjeorienterat – detta ska gälla över hela verksamheten då en familj är aktualiserad på både barn- och ungdomssektionen och vuxensektionen

---

¹ GVI, gruppvåldsintervention. En strategi där flera amerikanska studier visar på positiva effekter vad det gäller att förhindra grovt och dödligt våld i kriminella miljöer. Kommunen har skrivit ett samverkansavtal med polisen och kriminalvården.

Förebyggande verksamhet

Tidiga och förebyggande insatser är en förutsättning för att minska risken för att utveckla allvarlig social problematik.

Preventionsuppdraget

Individ- och familjeomsorgen ansvarar för samordningen av kommunens preventionsarbete. Målsättningen med preventionsuppdraget är att Huddinge kommun ska arbeta systematiskt och evidensbaserat för att tidigt förebygga missbruk, förhindra våld i nära relation och främja psykisk hälsa. I kommunens preventionsuppdrag finns ett särskilt fokus på kommunens barn och unga. För dessa ska skyddsfaktorerna lyckad skolgång, trygga familjerelationer och meningsfull fritid prioriteras. Preventionsarbetet utgår från tre handlingsplaner där de övergripande målen är:

- Nyttjande av alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS) minskar
- Våld i nära relation (VINR)² upphör
- Främja den psykiska hälsan

Inom ramen för preventionsuppdraget har det under året lagts ett särskilt fokus på att öka kunskapen, både hos Huddingeboen likväl Huddingemedarbetaren om vilket tidigt stöd som går att erhålla samt att en särskild satsning gjorts kring meningsfull fritid för målgruppen 10–12 år i kommundelarna Skogås och Flemingsberg. Samverkan har under året utvecklats med andra aktörer, exempelvis polisen, föreningslivet och ideella organisationer, för att kunna nå ut till fler som är i behov av stöd.

Lättillgängligt stöd till föräldrar

Ett mål för verksamheten är att tidigt, innan problemen blir stora, nå föräldrar som är i behov av stöd i sitt föräldraskap. Verksamheten har både genom samarbetspartners och geografisk lokalisering stora förutsättningar att nå fler i ett tidigt skede.

Forskning visar att ett jämställt föräldraskap är en viktig skyddsfaktor. De fyra familjecentralerna i kommunen, som samverkar med regionen samt öppna förskolan, har därför haft ett särskilt fokus i att nå fler pappor. För att möjliggöra att fler pappor deltar har bland annat flexibiliteten i besökstider ökat i samverkan med andra aktörer såsom exempelvis skola och regionen har vikten av pappors deltagande poängterats.

Föräldrarådgivarna som utgår från skolor i samma fyra områden samarbetar tätt med föräldrar och skolpersonal för att ge ett tidigt stöd. Antalet samarbetskolor har utökats under året och de tio föräldrarådgivarna har idag 16 samarbetskolor. Under året har ett stort fokus legat på att göra verksamheten känd i syfte att nå föräldrar i behov av stöd i sitt föräldraskap. Hemsidan är har uppdaterats och ger en tydlig överblick över det föräldraskapsstöd som erbjuds.

Föräldraskapsstöd i grupp

Svenska och internationella studier visar att föräldraskapsstöd i grupp har positiva effekter för både föräldrar och barn. Hälsoekonomiska studier har dessutom visat att effekter kan åstadkommas till en relativt liten kostnad. För att nå fler föräldrar ska föräldraskapsstödet vara lättillgängligt, exempelvis genom digitala grupper. Verksamheten använder flera evidensbaserade föräldrastödsprogram som riktar sig till föräldrar med barn i olika åldrar. Under året har en kompetensutveckling genomförts och idag har verksamheten tillgång till fler medarbetare som kan leda föräldrastödsgrupperna, *Trygghetscirkeln*³, *ABC (Alla Barn i Centrum)*⁴, *KOMET*⁵ och *Föräldraskap i Sverige*⁶.

---

² Våld i nära relationer definieras och beskrivs med begreppen: mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, våld i unga relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

³ Trygghetscirkeln vänder sig till föräldrar med barn mellan 0–6 år. Syftet med kursen är att stärka föräldrars förmåga att läsa av, tolka och möta sina barns grundläggande behov och på så sätt skapa trygghet hos barnet. Målet är att hjälpa föräldrar att nå fördjupad förståelse för barns behov av känslomässigt stöd från sina föräldrar.

⁴ ABC (alla barn i centrum), är en universell metod som syftar till att stärka föräldrar i sitt föräldraskap. Utbildningen om fyra träffar vänder sig till föräldrar med barn 3–12 år samt ABC tonår, som vänder sig till föräldrar 13 - 18 år.

⁵ KOMET är en metod som vänder sig till föräldrar som ofta hamnar i konflikt med sitt barn. Stödet ges som föräldrautbildning i grupp. Det kortsiktiga syftet är att öka föräldrarnas positiva samspel med sina barn och att förbättra deras förmåga att hantera vardagsproblem och konfliktsituationer. På så vis vill man minska risken för allvarigare beteendeproblem hos barnen på längre sikt.

⁶ Föräldraskap i Sverige (FÖS), vänder sig till föräldrar som är född i ett annat land och har barn 0–18 år. Föräldragruppen ges även på arabiska och engelska. För att nå fler föräldrar, genomförs idag FÖS, i samarbete med Svenska för invandrare (SFI)

Stöd till barn och unga

I syfte att öka tillgängligheten och tidigt upptäcka missbruk har MiniMaria förändrat arbetssätt i samverkan med två skolor i kommunen. Vid minsta misstanke om missbruk har skolan kontaktat föräldrarna och bett om samtycke om att få kontakta MiniMaria. Vid samtycke har familjen erbjudits en tid inom 48 timmar.

Verksamheten når fler barn och unga genom sociala medier. Under flera år har verksamheten försökt hitta en plattform för utvecklandet av en anonym chattfunktion. Under hösten 2023 startade den anonyma chattfunktionen.

Barn- och föräldrastödsverksamheten Fridlyst har kompletterat sitt insatsutbud för barn med föräldrar i beroende och kan idag erbjuda insatsen *Jag och min familj*⁷.

Målsättningen att nå fler brottsutsatta har legat i fokus under året. Samverkan med polisen har utvecklats och Stödcentrum för unga brottsoffer har fysiskt funnits på plats i polisens lokaler minst en gång per vecka.

Ungdomsmottagningen har under året arbetat med att kartlägga vilka ungdomar verksamheten inte når. Resultatet av kartläggningen visade på att verksamheten inte i samma utsträckning når ungdomar i Vårby, Flemingsberg och Skogås. Det finns också svårigheter att nå målgruppen yngre ungdomar. Ungdomsmottagningen har därför genom samverkan med skolor och fritidsgårdar, varit ute i dessa områden, i syfte att göra sig mer synliga för ungdomarna.

Lättillgängligt stöd till vuxna

Inom vuxensektionen har en översyn genomförts av vilka insatser som kan erbjudas utan föregående biståndsbeslut. Detta innebär att fler individer kan få stöd i ett tidigt skede utan föregående utredning. Exempel på ej biståndsbedömda insatser är daglig sysselsättning, återfallsprevention, bedömningsamtal beroende och uppföljningsamtal efter kriminalitetsprogram.

Utredning

Fokus under året har varit att fler ska få en insats i ett tidigt skede, utveckla verksamhetens arbetssätt för de med en komplex problematik samt att över hela verksamheten effektivisera och öka rättssäkerheten inom myndighetsutövningen.

- Verksamheten har under året haft ett särskilt fokus på att erbjuda insats redan under den pågående utredningen i ärenden där aktualiseringsorsaken är våld, i stället för att utredningen färdigställs innan insatsen kan påbörjas.
- Barnenheten har fortsatt arbetet med att säkerställa en rättssäker handläggning utifrån de risker som identifierats genom lex-Sarah-utredningar. Ett uppdrag har tagits fram och påbörjats för att definiera första linjens-utredningar i förhållande till förslag till ny socialtjänstlag.
- SIP, Samordnad individuell plan, är ett viktigt arbetsverktyg som kan bidra till att stöd och insatser samordnas, för barnet och barnets familj. Verksamheten har under året utvecklat arbetet med SIP utifrån ett barnrättsperspektiv i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen samt regionen.
- Verksamheten har arbetat med att förändra arbetssätt för att barn inte ska behöva bli placerade i jourhem. En placering utanför det egna hemmet är ett stort ingrepp i det enskilda barnets liv. När utredningen visar att det finns en risk för att barnet behöver placeras görs ett intensivt arbete för att hitta trygghetspersoner i barnets nätverk för att undvika jourhemsplacering.
- Målgruppen unga med grov kriminalitet är en målgrupp som ökat mot bakgrund av den eskalerande våldsutvecklingen. Under 2022 tillsattes två nya tjänster som har i uppdrag att arbeta uppsökande, motiverande och relationsskapande med målgruppen och under 2023 har arbetet utvecklats och antalet ärenden ökat.
- Målgrupperna inom vuxensektionen ska få ett snabbt mottagande och i de fall insatsen behöver vara biståndsbedömd ska insatsen ges i ett tidigt skede. Detta sker genom att vuxensektionens mottagningsfunktion har kompetens om samtliga målgrupper, vilket leder till högre grad av samordning och att den enskilde erhåller rätt stöd i ett tidigare skede.

---

⁷ *Jag och min familj är en insats med ett tydligt barnperspektiv och ges som en integrerad insats för barn och föräldrar när minst en vuxen i familjen har problem med missbruk. Det syftar bland annat till ett öppnare samtalsklimat inom familjen, ökad sammanhållning och skuldavlastning för barnen.*

- Inom socialpsykiatrins myndighetsutövning har ett arbete genomförts med ett utökat och mer kvalificerat barnrättsperspektiv i samtliga beslut som rör klienter/brukare som har minderåriga barn. I varje aktuellt ärende görs en barnkonsekvensanalys och detta är ett arbetssätt som även ska implementeras inom vuxensektionens övriga enheter.

Utförande av insatser

För att möta kraven om en kunskapsbaserad verksamhet i den kommande socialtjänstlagstiftningen har verksamheten i första hand fokus på att erbjuda evidensbaserade insatser. När insatser erbjuds som inte är evidensbaserade genomförs alltid lokala systematiska uppföljningar av dessa.

- Verksamheten har under året tagit fram och implementerat en ny insats för barn som upplevt och bevittnat våld i nära relation. Fokus för föräldrarna är våldets konsekvenser på föräldraskapet och våldets konsekvenser för barnet. Barnets insats har fokus på bearbetning och skuldavlastning och barnet ges utrymme att få beskriva situationen utifrån sitt perspektiv.
- Barn med funktionsnedsättning i kombination med social utsatthet är en särskilt utsatt grupp och risker har identifierats gällande att dessa barn inte får de insatser de behöver. Under året har en arbetsgrupp tillsatts vars syfte och målsättning är att tidigt ha en god samordning runt det enskilda barnet för att barnet och familjen ska få ett gott och funktionellt stöd. Ett samarbete har även etablerats med sektionen för specialiserad öppenvård inom barn - och ungdomspsykiatri med syftet att kunna erbjuda de gemensamma barnen en sammanhållen vård.
- I samarbete med barn - och utbildningsförvaltningen har verksamheten tagit fram en insats för att tidigt stötta barn med problematisk skolfrånvaro. Verksamhetens familjebehandlare arbetar i team med specialpedagog och stöttar familjen och barnet utifrån sina respektive professioner.
- Fokuset på att få våld i nära relation att upphöra har genomsyrat hela individ- och familjeomsorgen. Detta har skett genom en övergripande implementering av FREDA-kortfrågor⁸, ökat fokus på att hitta arbetssätt för att nå fler våldsutövare samt en fortsatt systematisk uppföljning av alla ärenden inom enheten mot våld i nära relationer genom SU-kvinnofrid⁹. Särskilda utbildningssatsningar, på temat *Våga se, våga fråga* och *våga agera*, har genomförts riktat till kommunens medarbetare inom området våld i nära relationer.
- För målgruppen med beroendeproblem har verksamheten haft fokus på att öka antalet systematiska uppföljningar på individnivå. Detta görs med stöd av ett formulär, UBÅT¹⁰, som registrerar uppgifter om vilka insatser som har planerats och genomförts.
- Riktat mot målgruppen kriminella erbjuds individer, som inte har ett högt skyddsbehov och som bedöms kunna ta emot stöd på hemmaplan, behandling inom den egna öppenvården genom det manualbaserade programmet *Kriminalitet som livsstil*.
- Inom socialpsykiatrins sysselsättningsverksamhet har ett arbete skett med att kunna möta det ökade antalet volymer som följt av den ökade tillgängligheten utifrån att insatsen kan ges utan biståndsbeslut. I samverkan med de boende inom verksamhetens särskilda boenden har verksamheten utökat antalet aktiviteter för att bryta isolering och främja den psykiska hälsan.

⁸ FREDA-kortfrågor är ett verktyg för att fråga vuxna individer om våld i intervjuform.

⁹ SU-kvinnofrid är en systematisk uppföljning av socialtjänstens insatser till våldsutsatta på individnivå.

¹⁰ Uppföljning och Beskrivning av åtgärder, ett kompletterande formulär till den grundintervju som görs i samband med utredning avseende beroendevård. UBÅT används för att dokumentera uppgifter om insatser

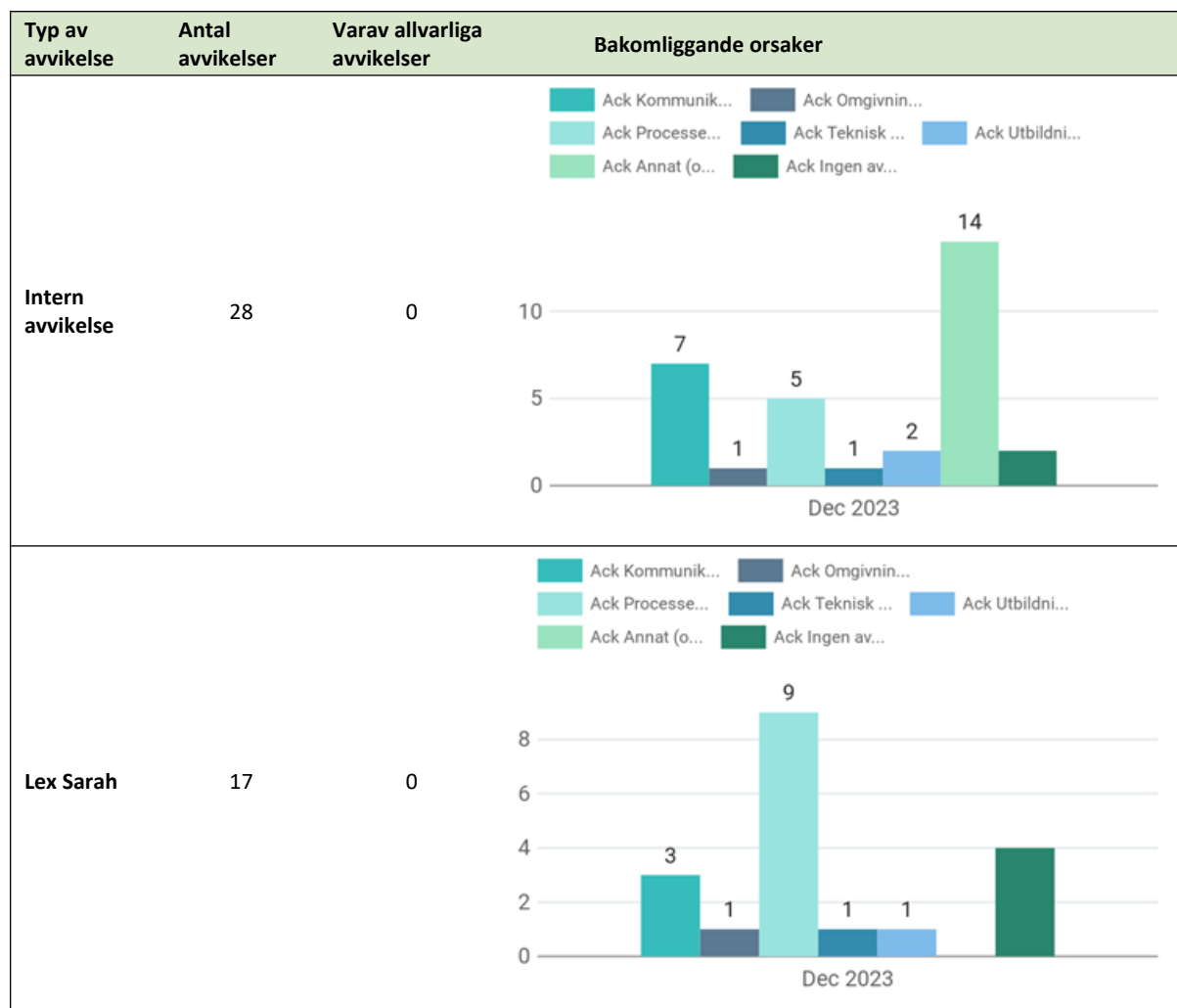

Systematiskt förbättringsarbete

Det systematiska förbättringsarbetet innebär att identifiera och analysera risker, genomföra egenkontroller, utreda avvikelser och att utifrån det planera och genomföra förbättringsåtgärder för att säkerställa en god kvalitet i verksamheten.

Avvikelser

Alla som arbetar eller på annat sätt fullgör uppgifter inom socialtjänsten är skyldiga att rapportera missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande för någon som tar emot eller kan komma att ta emot stöd och insatser från verksamheten. Ett missförhållande är när något socialtjänsten gjort eller underlåtit att göra har påverkat den enskildes fysiska eller psykiska hälsa. Utöver detta hanterar verksamheten också andra avvikelser som inte har inneburit en risk eller ett missförhållande för en individ. De enskilda avvikelserna utreds och åtgärdas. Nedan följer en sammanställning och analys av alla avvikelser som har rapporterats och utretts under året.

Informationen i tabellen är baserad på antalet utredda avvikelser. Avvikelser som rapporterats sent på året och ännu inte hunnit utredas finns inte med i statistiken då bakomliggande orsaker och allvarlighetsgrad ännu är okänt.

Bakomliggande orsaker i diagrammen, sorteras efter kategorierna kommunikation och information, omgivning och organisation, processer och rutiner, teknisk utrustning, utbildning och kompetens, annat samt ingen avvikelse. En avvikelse kan ha flera bakomliggande orsaker.

Analys av avvikelser

Under året har totalt inom individ- och familjeomsorgen 17 lex Sarah rapporterats och utretts.

Inom barn och unga har 13 rapporter utretts. Av de 13 är bedömningen att fyra är att betrakta som missförhållande och kan förklaras av brister i rättssäkerhet kopplat till bristande dokumentation och brister i hänsyn till tidigare utredningar. Fem av de 13 är att betrakta som risk för missförhållande och de fyra resterande är att betrakta som inget missförhållande. Åtgärder har tagits fram som syftar till att komma till rätta med de brister som uppmärksammats och de följs kontinuerligt upp. Verksamheten har utifrån detta genomfört förändringar i rutiner och processer samt vid behov genomfört kompetenshöjande insatser.

Inom vuxensektionen har fyra lex Sarah-rapporter utretts, tre har berört brister i utförande av insats inom boendestöd och den fjärde avser brister i skyndsamt handläggning vid mottagningsenheten. Utifrån vidtagna åtgärder är bedömningen att risken har minskat avsevärt för att liknande missförhållanden ska ske igen. Vid mottagningsenheten har arbetssätt reviderats vid mottaganden av inkommande ärenden och rutiner har uppdaterats för utförande av boendestöd.

Samtliga medarbetare som arbetar på de enheter som berörs av respektive lex Sarah, informeras om utredningen och får ta del av de vidtagna åtgärderna.

28 interna avvikelser har hanterats under året. Inom båda sektionerna rör det stora flertalet av avvikelserna brister i mottagandet av ärenden som ej fått några konsekvenser för den enskilde. Inom vuxensektionen har det även inkommit ett antal avvikelser kopplade till brister i utförande av insats inom den egna öppenvården och boendestödet.

Avvikelse från privata utförare

Verksamheten har inte mottagit några avvikelser gällande privata utförare under året.

Synpunkter och klagomål

Ett klagomål innebär att någon klagar på att verksamheten inte uppnår kvalitet. Med synpunkter avses övrigt som framförs som berör verksamhetens kvalitet, till exempel förslag på förbättringar. Verksamheten tar emot och utreder synpunkter och klagomål. Nedan följer en redogörelse för de synpunkter och klagomål som har inkommit under året.

Verksamhet/Enhet	Antal
Individ- och familjeomsorgen	4
Barn- och ungdomssektionen	8
Vuxensektionen	8

Analys av synpunkter och klagomål

Utav de inkomna klagomålen är majoriteten att se som överklagande av myndighetsbeslut då den enskilde varit missnöjd med att insats ej beviljats. Ett fåtal rör brister i utförande av insats. Inom barn och unga har ett par klagomål även berört bemötande. Klagomålen har hanterats utifrån gängse rutiner och kontakt har tagits med den enskilde för återkoppling och uppföljning.

Riskhantering

Risker identifieras för att förebygga att händelser inträffar som kan medföra brister i kvaliteten för de som tar emot stöd och insatser från verksamheten. Nedan följer en redogörelse för de risker som verksamheten har identifierat och arbetat med under året samt för de åtgärder som har planerats och/eller genomförts för att minska sannolikheten att riskerna inträffar.

Övergripande för individ- och familjeomsorgen

Risk	Kommentar	Uppföljning av åtgärd
Barn, unga och vuxna riskerar att fara illa då våld i familjer och mot enskilda inte upptäcks och våldsutövare inte erbjuds insatser Risknivå 3	Efter genomförda åtgärder ställs frågor om våld till samtliga individer som verksamheten möter. Risken kvarstår då åtgärder för att nå våldsutövare med insatser ej ännu har gett önskat resultat.	Implementera arbetssätt för att säkerställa att verksamheten ställer frågor om våld i aktuella ärenden <i>Klar</i> FREDA-kortfrågor för vuxna har implementerats. Under året har också arbete med intervjufrågor till barn påbörjats. Åtgärden har gett önskat resultat, men för att det ska hålla över tid kommer den kvarstå under 2024.
		Implementera arbetssätt för att tidigt hänvisa våldsutövare till stödinsatser <i>Pågående</i> Aktiviteter för att nå målgruppen och åtgärder för att stöd ska kunna erbjudas skyndsamt utan föregående biståndsbeslut har genomförts. En ny insats har tagits fram för att kunna arbeta med föräldrar och våldets konsekvenser för barnet och föräldraskapet. Åtgärden har ännu inte gett önskat resultat då antalet våldsutövare som tar emot insats inte har ökat.
Familjer får inte samordnat stöd när barn och vuxna är aktualiserade på olika enheter Risknivå 9	Verksamheten har under året genomfört ett flertal aktiviteter för att stärka ett familjeorienterat arbetssätt. Detta arbete behöver fortsätta under 2024.	Utveckla ett familjeorienterat arbetssätt som används för samtliga verksamhetens målgrupper <i>Pågående</i> En rutin för hur ett familjeorienterat arbetssätt ska bedrivas i ärenden där det förekommer våld har tagits fram. Det är för tidigt att se effekter gentemot målgruppen. Ett fortsatt arbete för att nå önskat resultat behövs.
		Utveckla arbetet med SIP genom kompetenshöjande insatser inom barn och ungdomssektionen <i>Klar</i> En ny arbetsrutin för SIP har tagits fram i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen och regionen. Medarbetare från IFO har tillsammans med skolan deltagit i kompetenshöjande insatser. Detta har lett till ett utökat barnrättsperspektiv i framtagandet av SIP tillsammans med familjerna.

<p>Barn och unga och deras föräldrar tar inte del av förebyggande stödinsatser då kunskap om tidigt stöd inte når ut till målgrupperna</p> <p> Risknivå 4</p>	<p>Under året har verksamheten arbetat med att ställa om till ett mer lättillgängligt stöd för att nå fler barn och unga och familjer med förebyggande insatser. Uppföljningen av etappmålet visar att 70 % fler nås jämfört med 2022.</p>	<p>Utveckla information och informationskanaler för att nå ut till barn och unga samt deras vårdnadshavare om vilka stödinsatser kommunen erbjuder</p> <p> Klar</p> <p>Kommunens webbsida har uppdaterats för att ge lättillgänglig information till barn, unga och föräldrar om det stöd som finns att tillgå i kommunen.</p>
		<p>Kunskaphöjande insatser till medarbetare i kommunens olika verksamheter som möter barn och unga kring risk- och skyddsfaktorer, bemötande, orosanmälan, hur/var hänvisa vidare och vilket stöd som erbjuds inom kommunen</p> <p> Klar</p> <p>Kompetenshöjande åtgärder har genomförts för att stärka medarbetarnas förmåga att upptäcka riskfaktorer och veta hur de kan agera vid upptäckt av missförhållanden. Ett exempel är föreläsningsserien "Våga se och våga fråga," där ungefär 500 medarbetare från barn- och utbildningsförvaltningen, gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen har deltagit. En särskild satsning på förskolan har startat, med fokus på att utbilda personalen i risk- och skyddsfaktorer samt pedagogernas ansvar.</p>

Kompetensförsörjning

Risk	Kommentar	Uppföljning av åtgärd
<p>En hög personalomsättning försvårar arbetet med att utveckla kvalitén i verksamheten</p> <p> Risknivå 2</p>	<p>Personalomsättningen har minskat från 17 till 9 procent jämfört med samma period föregående år. Verksamheten har reviderat såväl introduktionsplanen för nyanställda som kompetensplanen för samtliga medarbetare vilket bör ha haft effekt på personalomsättningen. Utökningen av medarbetare på resurspoolen bidrar till en ökad stabilitet och kvalitet i verksamheten.</p>	<p>Revidera Individ- och familjeomsorgens kompetensplan till ett mer lättillgängligt format</p> <p> Klar</p> <p>Kompetensplanen har förenklats och tydliggjorts och prioriterade utbildningar har lagts in i kompetensmenyn. Den reviderade kompetensplanen kommer samverkas med fackliga parter och implementeras under 2024.</p>
		<p>Åtgärdsplan kompetensförsörjning</p> <p> Klar</p> <p>Antalet medarbetare inom Resurspoolens har utökats från sex till nio medarbetare och samtliga externa konsulter har därefter kunnat avslutas. Detta har lett till att kompetensen hålls inom verksamheten. Önskat resultat är uppnått och åtgärdsplanen avvecklas därmed.</p>
		<p>Skapa ett kalendarium för verksamhetens obligatoriska utbildningar</p> <p> Klar</p> <p>Kalendarium är framtaget och kommuniceras och implementeras under 2024.</p>

Myndighetsutövning för barn och unga

Risk	Kommentar	Uppföljning av åtgärd
<p>Barn och unga får inte sitt behov av stöd och skydd tillgodosett på ett rättssäkert sätt</p> <p> Risknivå 9</p>	<p>Vidtagna åtgärder har haft en viss effekt på rättssäker dokumentation. Mer hänsyn tas exempelvis till tidigare kännedom i ärenden. Gällande skyndsam handläggning har resultatet försämrats och fler utredningar än tidigare överstiger den lagstadgade utredningstiden.</p>	<p>Utveckla arbetssätt i syfte att korta ned utredningstiderna</p> <p> Pågående</p> <p>Ett parsystem där två medarbetare arbetar tillsammans med barnavårdsutredningar har implementerats. Ett uppdrag har tagit fram, som kommer fortlöpa under 2024, för att arbeta med första linjens utredningar. Målet är att utredningstiderna generellt ska kunna sänkas.</p> <p>Säkerställa att utredningsplanerna i barnavårdsutredningar är enhetliga och är ett stöd i utredningsarbetet</p> <p> Pågående</p> <p>Ett enhetligt dokument är framtaget för utredningsplaner som är implementerat och används i verksamheten</p> <p>Det har ännu inte gett någon effekt.</p> <p>Arbetet med utredningsplaner fortsätter under 2024.</p>
<p>Barn med funktionsnedsättning får inte sina behov tillgodosedda.</p> <p> Risknivå 9</p>	<p>Under året har en arbetsgrupp tillsatts vars syfte och målsättning är att tidigt ha en god samordning runt det enskilda barnet för att barnet och familjen ska få ett gott och funktionellt stöd.</p>	<p>Utreda möjligheterna att tillgodose behoven hos målgruppen i egen regi</p> <p> Klar</p> <p>Individ- och familjeomsorgen har tillsammans med funktionsstöd (vård- och omsorgsnämnden) undersökt möjligheterna att starta ett HVB i egen regi för målgruppen. Ett samarbete har också etablerats med regionens specialiserade öppenvård inom barn- och ungdomspsykiatri. Som ett resultat av detta har samverkan i individärenden förbättrats.</p>

Myndighetsutövning för vuxna

Risk	Kommentar	Uppföljning av åtgärd
<p>Att barnperspektiv inte beaktas i alla ärenden som rör barn till föräldrar aktuella på vuxensektionen</p> <p> Risknivå 3</p>	<p>Barnperspektivet har fått större utrymme i ärenden och individuella bedömningar över konsekvenser för barn görs i samtliga ärenden då klienten har minderåriga barn. Detta arbete ska under nästkommande år spridas till övriga myndighetsdelar inom vuxensektionen.</p>	<p>Kunskapshöjande insatser om hur den enskildes situation påverkar föräldraskapet och om hur detta ska bedömas i utredningen.</p> <p> Klar</p> <p>Arbete har genomförts för ett utökat och mer kvalificerat barnrättsperspektiv i samtliga beslut som rör klienter/brukare inom socialpsykiatri som har barn. Nu genomförs barnkonsekvensanalys i samtliga ärenden där den enskilde har barn. Åtgärden har gett ökad kunskap om barnperspektiv hos medarbetarna och att ökad hänsyn tas till konsekvenserna för barnet i den vuxnes utredning. Som en följd av detta kan också barn i ett tidigare skede erbjudas stöd i förhållande till sin förälders situation.</p>
<p>Vårdplaner för personer med beroende-problematik följs inte upp regelbundet i alla insatser vilket medför risk att relevanta mål saknas för vården. Det kan öka risken för att klienter inte får den vård och behandling som de har behov av</p> <p> Risknivå 3</p>	<p>Åtgärder är vidtagna på enhetsnivå och vid kontroll framkom det att det finns vårdplaner i 94% av de kontrollerade ärendena. I de ärenden där det inte finns funnits vårdplan har annan dokumentation funnits som är att likställa med vårdplan.</p>	<p><i>Åtgärdad genom egenkontroll</i></p>

Utföra öppenvård för barn och unga (0–20 år)

Risk	Kommentar	Uppföljning av åtgärd
<p>Barn och unga med problematisk skolfrånvaro får inte samordnade insatser</p> <p> Risknivå 6</p>	<p>Individ- och familjeomsorgen har tillsammans med barn och utbildningsförvaltningen tagit fram en arbetsmodell för barn med problematisk skolfrånvaro. Arbetet har fallit väl ut och under hösten har skolfrånvaroteamet arbetat med ett trettiotal elever.</p>	<p>Verksamheten bidrar till att arbetsmodell för målgruppen implementeras i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen</p> <p> Klar</p> <p>En insats har tagits fram för att tidigt stötta barn med problematisk skolfrånvaro. Verksamhetens familjebehandlare arbetar i team med specialpedagog och stöttar familjen och barnet utifrån sina respektive professioner. Under implementeringen har teamet haft kontakt med cirka trettio barn som tidigare inte fått ett samordnat stöd.</p>

Egenkontroller

En egenkontroll är en uppföljning av den egna verksamheten, att den bedrivs enligt verksamhetens processer och rutiner och uppfyller de krav som finns. Egenkontrollerna genomförs i den omfattning som verksamheten bedömer krävs för att säkerställa en god kvalitet. Nedan följer en redovisning av resultatet för egenkontroller som har genomförts under året, samt de eventuella åtgärder som har genomförts i de fall resultat på egenkontrollerna inte har varit så bra som önskat.

Kontroller som har föranlett behov av åtgärder

Egenkontroll	Uppföljning av egenkontroll	Uppföljning av åtgärd
<p> Kontroll av att barnkonsekvensanalys görs i ärenden där barn berörs av beslut inom verksamheten</p> <p><i>Kopplad till risk: Att barnperspektiv inte beaktas i alla ärenden som rör barn till föräldrar aktuella på vuxensektionen</i></p>	<p>Vid uppföljning av socialpsykiatrienhetens arbete med barnrättsperspektiv så visar resultatet att en individuell bedömning av barnkonsekvenser har gjorts i samtliga utredningar på enheten där klienten är vårdnadshavare till ett barn under 18 år.</p>	<p>Kunskaphöjande insatser om hur den enskildes situation påverkar föräldraskapet och om hur detta ska bedömas i utredningen</p> <p> <i>Klar</i></p> <p>Arbete har genomförts för ett utökat och mer kvalificerat barnrättsperspektiv i samtliga beslut som rör klienter/brukare inom socialpsykiatrin som har barn. Nu genomförs barnkonsekvensanalys i samtliga ärenden där den enskilde har barn. Åtgärden har gett ökad kunskap om barnperspektiv hos medarbetarna och att ökad hänsyn tas till konsekvenserna för barnet i den vuxnes utredning. Som en följd av detta kan också barn i ett tidigare skede erbjudas stöd i förhållande till sin förälders situation.</p>
<p> Andel aktualiseringar avslutade inom 14 dagar</p> <p><i>Kopplad till risk: Barn och unga får inte sitt behov av stöd och skydd tillgodosett på ett rättssäkert sätt</i></p>	<p>Verksamheten når inte upp till målet med att 90 % av samtliga aktualiseringar inom barn och unga ska vara hanterade inom 14 dagar.</p>	<p>Det ska tillgodoses att utredningsplanerna i barnavårdsutredningar är enhetliga och är ett stöd i utredningsarbetet</p> <p> <i>Klar</i></p> <p>Ett enhetligt dokument är framtaget för utredningsplaner som är implementerat och används i verksamheten.</p>
<p> Andel utredningar inom barn och unga färdigställda inom lagstadgad tid</p> <p><i>Kopplad till risk: Barn och unga får inte sitt behov av stöd och skydd tillgodosett på ett rättssäkert sätt</i></p>	<p>Totalt har 982 av 1384 barnavårdsutredningar avslutats inom lagstadgad tid vilket är 71 %.</p>	<p>Utveckla arbetssätt i syfte att korta ned utredningstiderna</p> <p> <i>Pågående</i></p> <p>Ett parsystem där två medarbetare arbetar tillsammans med barnavårdsutredningar har implementerats. Ett uppdrag har tagit fram, som kommer fortlöpa under 2024, för att arbeta med första linjens utredningar. Målet är att utredningstiderna generellt ska kunna sänkas.</p>
<p> Antal våldsutövare som har erbjudits stöd</p>	<p>Totalt har 9 våldsutövare erbjudits stöd under 2023.</p>	<p>Varje våldsutövare verksamheten möter ska erbjudas stöd</p> <p> <i>Pågående</i></p> <p>Verksamheten har tagit fram aktiviteter för att nå målgruppen och att stöd ska kunna erbjudas skyndsamt utan föregående biståndsbeslut. Ett mer lättillgängligt stöd kan nu erbjudas till våldsutövare. Åtgärden har inte gett önskat resultat då det fortsatt är få våldsutövare som tar emot insats.</p>

Godkända kontroller som ej föranlett behov av åtgärder

Egenkontroll	Uppföljning av egenkontroll
 Kontroll av att vårdplaner följs upp och revideras var tredje månad <i>Kopplad till risk: Vårdplaner för personer med beroendeproblematik följs inte upp regelbundet i alla insatser vilket medför risk att relevanta mål saknas för vården. Det kan öka risken för att klienter inte får den vård och behandling som de har behov av.</i>	Vårdplan fanns i 94% av vuxensektionens samtliga ärenden vid uppföljning i augusti 2023.
 Årlig uppföljning av process	Processerna följs och revideras vid behov en gång per år. Utöver detta har processer reviderats utifrån omständigheter framkomna vid utredningar av interna avvikelser samt utredningar enligt Lex Sarah.
 Loggkontroll	Inga brister i rättssäkerhet har under året framkommit vid enheternas loggkontroller i verksamhetssystemet.

Uppföljning och resultat

Statistik och kvalitetsregister

Utöver resultat från brukarundersökningar, som redovisas under rubriken nedan, är det få indikatorer inom individ- och familjeomsorgen som jämförs nationellt. Gällande utredningstid för vuxenutredningar för målgruppen beroende ligger verksamheten i mittenspannet i nationella jämförelser och uppvisar en positiv trend i jämförelse med de senaste åren. Barnvårdsutredningar har fortsatt en hög genomsnittlig utredningstid och ligger bland de 25 % kommunerna med längst utredningstid i landet.

Brukarundersökningar

Verksamheterna kommer under början av 2024 analysera resultaten från brukarundersökningarna och vid behov vidta åtgärder.

Barn och unga

Svarsfrekvensen på brukarundersökningen har tidigare varit låg. Under året har verksamheten förändrat arbetssätt vilket resulterat i att svarsfrekvensen markant har ökat. Mot bakgrund av den tidigare låga svarsfrekvensen är det svårt att göra jämförelser. Verksamheten har under året utvecklat arbetet med att stärka målgruppens delaktighet i sin utredning. Brukarundersökningen visar på att både ungdomar och vårdnadshavare upplever en hög grad av delaktighet. 93 procent av ungdomarna och 82 procent av vårdnadshavarna upplever att de får vara delaktiga i sin utredning.

Familjehemsplacerade barn

Familjehemsplacerade barn (i åldern 13 år och uppåt) ges möjlighet att svara på den brukarundersökning som SKR (Sveriges kommuner och regioner) varje år genomför. Verksamheten har i år delat ut totalt 33 enkäter och 15 svar har inkommit, vilket ger en svarsfrekvens på 45 %. Samtliga svarande uppger att de känner sig trygga i sitt familjehem. 87 % svarar att de får det stöd de behöver för att ha en bra fritid vilket är lägre än snittet nationellt.

Förebyggande verksamhet

Kuratorerna på familjecentralerna genomför brukarenkät kring upplevd nöjdhet vid kontakt med kurator. Resultaten är mycket positiva och familjer upplever att de är nöjda med kontakten och får det stöd de efterfrågar.

Fridlyst - genomför uppföljning och enkäter efter genomförd grupp. Resultaten visar på en stor nöjdhet och att barnen upplever att de får det stöd de efterfrågar.

Vuxna

Boendestödet inom socialpsykiatrin hade en svarsfrekvens på 43 % (102 av 245) och har genomgående goda resultat. Verksamheten har på samtliga frågor ett bättre resultat än genomsnittet nationellt.

Daglig sysselsättning på Aktivitetshuset har en svarsfrekvens på 74 % (32 av 43), 100 % av brukarna uppger att de trivs på Aktivitetshuset. Endast resultat på en fråga ligger under det nationella genomsnittet, 81 % i Huddinge jämfört med 82 % nationellt, och det gäller om brukaren får vara med att bestämma saker som är viktiga i verksamheten. Resultatet har från föregående år sjunkit från 94 %.

Verksamhetens två särskilda boenden har en svarsfrekvens på 71 % (12 av 17) och har en blandning av goda resultat och ett par frågor där verksamheten ligger under det nationella genomsnittet. I svaren på frågorna om man trivs hemma, vet var man ska vända sig om något är dåligt och om man får den hjälp man vill ha är resultaten betydligt över det nationella resultatet. Om personalen bryr sig om personen hemma och pratar med så man förstår är resultaten sämre och har också minskat jämfört med föregående år.

Beroendeenheten samt boendestöd natt har så lågt antal svarande att resultaten ej är att se som tillförlitliga att använda som underlag till utveckling av verksamheten.

Individbaserad systematisk uppföljning

Systematisk uppföljning innebär att man dokumenterar arbetet med enskilda klienter eller brukare för att kunna följa upp hur det går för dem och för att kunna sammanställa och använda uppgifterna på gruppnivå för att utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten.

Inom enheten mot våld i nära relationer följs samtliga ärende upp med den nationella, av SKR framtagna, uppföljningsmallen SU-kvinnofrid. Samtliga individer som följts upp uppger att insatsen via socialtjänsten har haft betydelse för att deras situation förbättrats och utav dessa uppger 83 % att det har haft stor eller helt avgörande betydelse. 77% uppger att de har haft stor eller mycket stor möjlighet att vara delaktiga i valet av det stöd/insatser som beviljats.

För att ta reda på resultatet av insatser som ges har systematisk uppföljning av insatsen FBI (Föräldrar- och barninsats för barn som utsatts för våld) pågått sedan hösten 2020. Under 2023 har elva föräldrar svarat på eftermätningen. De föräldrar som genomgått insatsen får i samband med avslut av insats, svara på ett antal frågor genom en enkät. Resultatet visar bland annat på att föräldrarna i högre grad kan sätta gränser, 91 procent svarar att de efter insats kan sätta gränser utan att barnet känner sig skrämmd eller rädd. Resultatet visar också på att en hög grad av nöjdhet, 91 procent svarar också att de är nöjda med insatsen. Insatsen påvisar goda resultat av en beteendeförändring hos föräldrarna/omsorgspersonen.

Revisioner och granskningar

På uppdrag av kommunens revisorer (revisorsgrupp 2) har två granskningar genomförts av Professional management AB, avseende kommunens arbete med social hållbarhet med avgränsningen stöd till barn och unga som har behov av särskilda insatser. Den ena granskningen avser verksamhetens hantering av orosanmälningar och den andra granskningen avser HVB och stödboende för barn och unga upp till 20 år. Verksamheten har tagit del av resultaten i granskningarna samt vidtagit åtgärder där det har varit befogat. Granskningsrapporterna med förvaltningens svar är även återrapporterade till socialnämnden.

Individ- och familjeomsorgens egna uppföljningar

Verksamheten har genomfört två interna uppföljningar under året där den ena avser förstärkt barnrättsperspektiv inom socialpsykiatrin och den andra avser nyinrättade tjänster, Uppsökare inom ungdomsenheten.

Uppföljning barnrättsperspektiv socialpsykiatrienheten

Resultatet av uppföljningen visar att åtgärder som genomförts har lett till att barnrättsperspektivet beaktas i hög grad vid behovsbedömning. Viktiga framgångsfaktorer som framkommit i uppföljningen är att enheten har haft ett stort och gemensamt engagemang i frågan och tillsammans genom kollegialt lärande utformat och implementerat arbetssätt och rutiner. De utvecklingsområden som framkommit under uppföljningen är bland annat önskemål om enhetliga rutiner inom IFO kopplat till barnrättsperspektivet och ett utökat samarbete med utförare för att ett barnrättsperspektiv ska finnas i både myndighetsutövning och utförande av insatser.

Uppföljning uppsökande socialarbetare

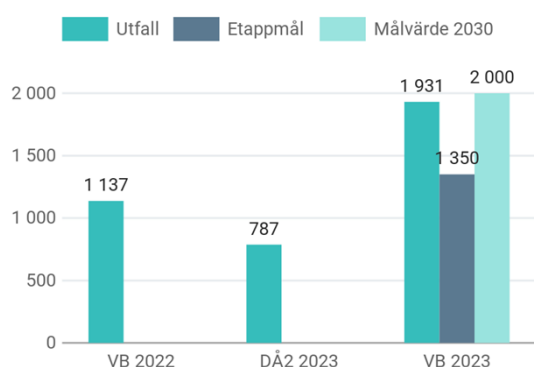
Sedan 1 januari 2022 har ungdomsenheten erhållit statsbidraget *Sociala insatser i utsatta områden* för att finansiera två tjänster som ska kunna arbeta mer flexibelt och intensivt med unga kriminella eller unga som ligger i riskzon för att utveckla en kriminell livsstil. Resultatet av uppföljningen visar att uppsökande socialarbetare har arbetat med totalt 76 ungdomar aktuella inom socialtjänsten utifrån oro för koppling till gängkriminalitet. De har också arbetat för en förbättrad samverkan med polisen och utvecklat tjänsternas innehåll utifrån behov. Både socialsekreterare, gruppleddare och polis beskriver att det blivit en skillnad till det bättre sedan tjänsterna tillsattes. Enheten har nu en större möjlighet till flexibilitet i arbetet, de har fått större kunskap om gängrelaterad brottslighet och lägesbilden i kommunen och samverkan med polisen har förbättrats. Resultatet av uppföljningen pekar därför mot att syftet med tjänsterna har uppnåtts.

Kvalitetsindikatorer

Förebyggande arbete

Kvalitetsindikator	Kommentar																
<p>Antal besök inom socialpsykiatrins förebyggande öppna insatser</p> <table border="1"><thead><tr><th>Period</th><th>Utfall</th><th>Etappmål</th><th>Målvärde 2030</th></tr></thead><tbody><tr><td>VB 2022</td><td>470</td><td></td><td></td></tr><tr><td>DÅ2 2023</td><td>1193</td><td></td><td></td></tr><tr><td>VB 2023</td><td>1894</td><td>760</td><td>840</td></tr></tbody></table>	Period	Utfall	Etappmål	Målvärde 2030	VB 2022	470			DÅ2 2023	1193			VB 2023	1894	760	840	<p>Inom socialpsykiatrins öppna verksamheter har en markant ökning av deltagandet skett. Förklaringen är arbetet som skett mot en mer lättillgänglig socialtjänst där samtliga individer erbjudits likvärdig sysselsättning oavsett om de har biståndsbeslut eller inte, vilket lett till en markant ökning i antalet deltagare samt besök i de olika sysselsättningsverksamheterna.</p>
Period	Utfall	Etappmål	Målvärde 2030														
VB 2022	470																
DÅ2 2023	1193																
VB 2023	1894	760	840														
<p>Antal personer som får stöd genom personligt ombud eller deltar i de förebyggande aktiviteterna inom öppenvård beroende utan biståndsbeslut</p> <table border="1"><thead><tr><th>Period</th><th>Utfall</th><th>Etappmål</th><th>Målvärde 2030</th></tr></thead><tbody><tr><td>VB 2022</td><td>143</td><td></td><td></td></tr><tr><td>DÅ2 2023</td><td>120</td><td></td><td></td></tr><tr><td>VB 2023</td><td>162</td><td>200</td><td>220</td></tr></tbody></table>	Period	Utfall	Etappmål	Målvärde 2030	VB 2022	143			DÅ2 2023	120			VB 2023	162	200	220	<p>Det är en svag ökning av såväl individer som får stöd av personligt ombud samt deltar i förebyggande aktiviteter inom öppenvården beroende. Ökningen når inte upp till etappmålet för 2023 men verksamheten fortsätter se över vilka ytterligare insatser som kan beviljas utan föregående utredning.</p>
Period	Utfall	Etappmål	Målvärde 2030														
VB 2022	143																
DÅ2 2023	120																
VB 2023	162	200	220														

Totala volymen barn, ungdomar och familjer som nås av tidiga insatser och det förebyggande arbetet

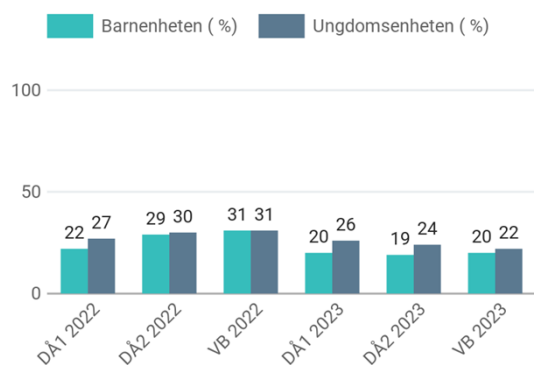

Fler än tidigare har sökt stöd på familjecentralerna och inom familjerådgivning. Antal barn, ungdomar och familjer som nåts av tidiga insatser och det förebyggande arbetet har ökat med 70 % jämfört med 2022 (från 1137 till 1931). Ökningen kommer främst ifrån utökningen av antalet föräldrastödsgrupper samt antalet föräldrarådgivare i kommunens skolor.

Stöd till barn och unga

Kvalitetsindikator

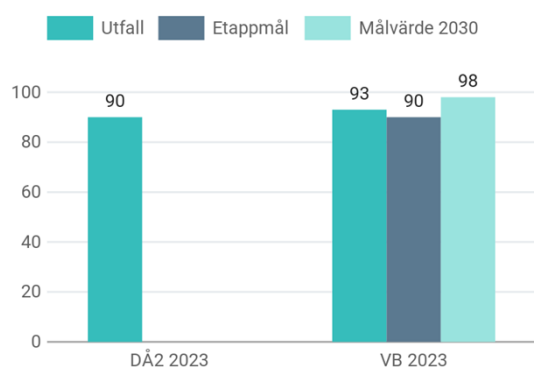
Andelen barnavårdsutredningar avslutade inom 90 dagar.

Kommentar

Verksamheten har inte nått upp till målet kopplat till skyndsamt handläggning och att 50 % av utredningarna ska avslutas inom 90 dagar. 285 av 1384 utredningar har avslutats inom 90 dagar, totalt 20 % av samtliga barnavårdsutredningar.

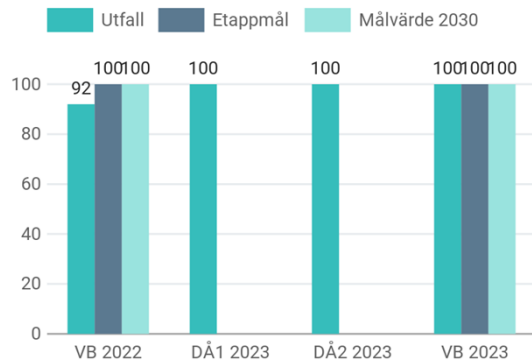
Egen undersökning - Ungdomar 13-20 år som görs delaktiga i utformningen av utredningen eller insatsen, andel (%)

Individ- och familjeomsorgen har under året arbetat med att öka delaktigheten och att fånga upp åsikter från barn, unga och deras familjer om hur de upplever bemötande, information och kontakten med verksamheten. Genom förändrade arbetsätt har antalet svar på brukarenkäterna ökat. 37 av 40 ungdomar som svarat på frågan anser att de fått vara delaktiga.

Egen undersökning - Barn utsatta för våld som haft insatser i öppenvård och som efter avslutad insats uppnår målet med insatsen, andel (%)

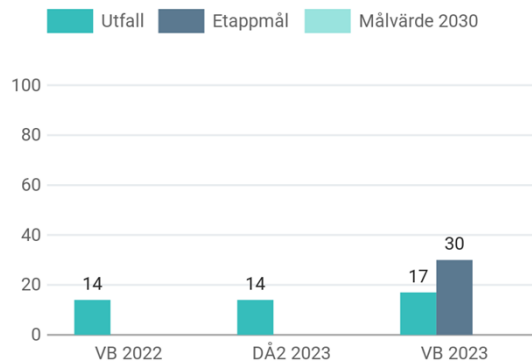
14 av 14 barn som genomfört insatsen upplever att det inte längre förekommer våld. 7 barn/familjer har avbrutit insatsen i förtid och där finns ingen eftermätning.

Egen undersökning - Andel ärenden där insats påbörjats under utredningens gång vid oro om våld (runt eller mot barn) (%)

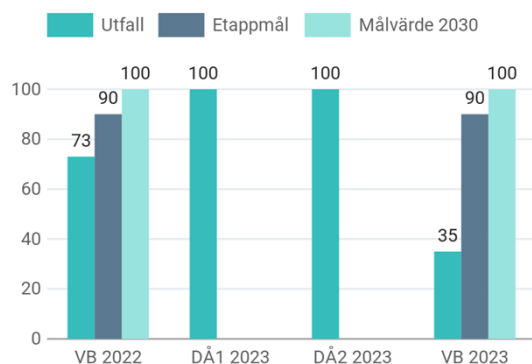
Verksamheten har inte nått upp till målet att skyndsamt ge insatser till barn och unga där utredningen påbörjats vid oro om våld. Ärenden som rör oro om våld runt eller mot barn har ofta hög komplexitet och att ge insatser tidigt är svårt.

En svag ökning har skett sedan delår 2. Tittar man enbart på de utredningar som påbörjats efter delår 2 är resultat 23 %. En orsak till att siffrorna för helåret inte är lägre än efter delår 2 är att arbetssättet med insatser under utredningens gång började implementeras under hösten.

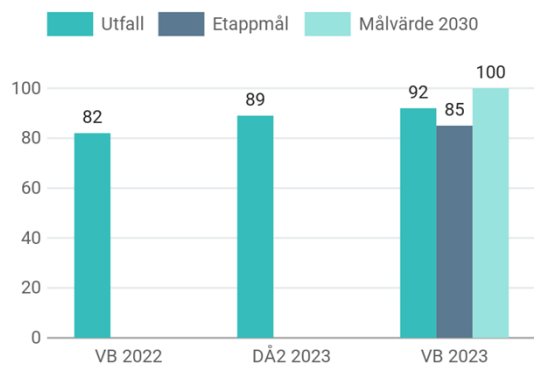

Egen undersökning - Ungdomar som fått insats för sitt missbruk inom öppenvården och som vid avslutad kontakt är drogfri, andel (%)

9 av 26 ungdomar har vid avslutad kontakt varit drogfria och etappmålet uppnås inte. Under året har flera av de ungdomar som deltagit i behandling gjort det via ungdomskontrakt efter dom i tingsrätten. Motivationen i den gruppen är ofta låg och därav ett betydligt sämre resultat än föregående år.

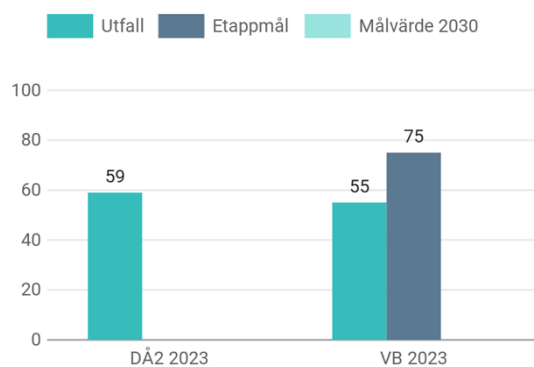

Andelen ungdomar som utretts utifrån aktualiseringsorsak grov kriminalitet som påbörjat insats (%)

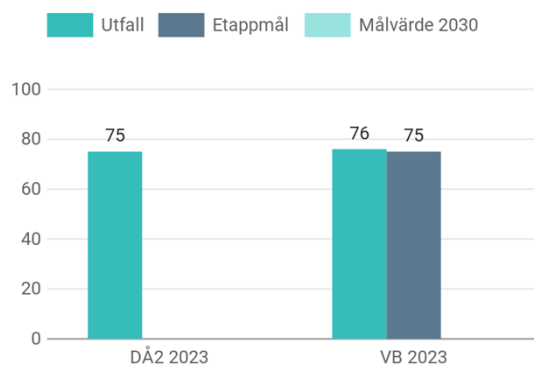
Arbetet med att stödja och motivera unga kriminella till att ta emot och fullfölja insatser har utvecklats under året. Detta främst genom de nya tjänsterna som inrättades 2022 på ungdomsenheten där uppdraget är att vara ett direkt stöd till den unge, men även arbeta utifrån ett familjeperspektiv. 24 av 26 ungdomar som utretts utifrån aktualiseringsorsak grov kriminalitet har under året påbörjat insats.

Egen brukarundersökning barn- och ungdomsvård IFO vårdnadshavare - förbättrad situation, andel (%)

Antalet svarande har ökat kraftigt under 2023 och för första året kan resultat presenteras. Etappmålet nås inte - 91 av 166 vårdnadshavare svarar att situationen har förbättrats efter kontakt med socialtjänsten.

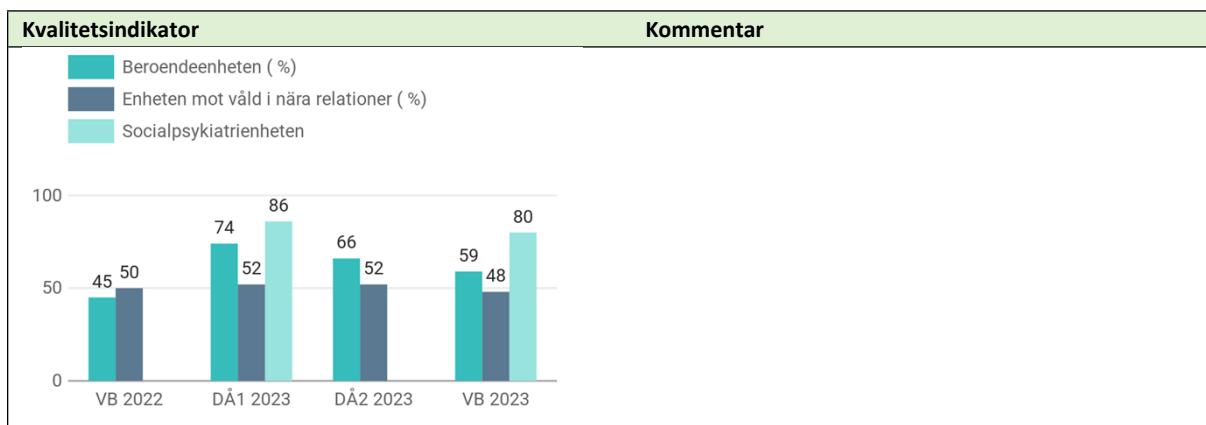
Egen brukarundersökning barn- och ungdomsvård IFO - förbättrad situation, andel (%)

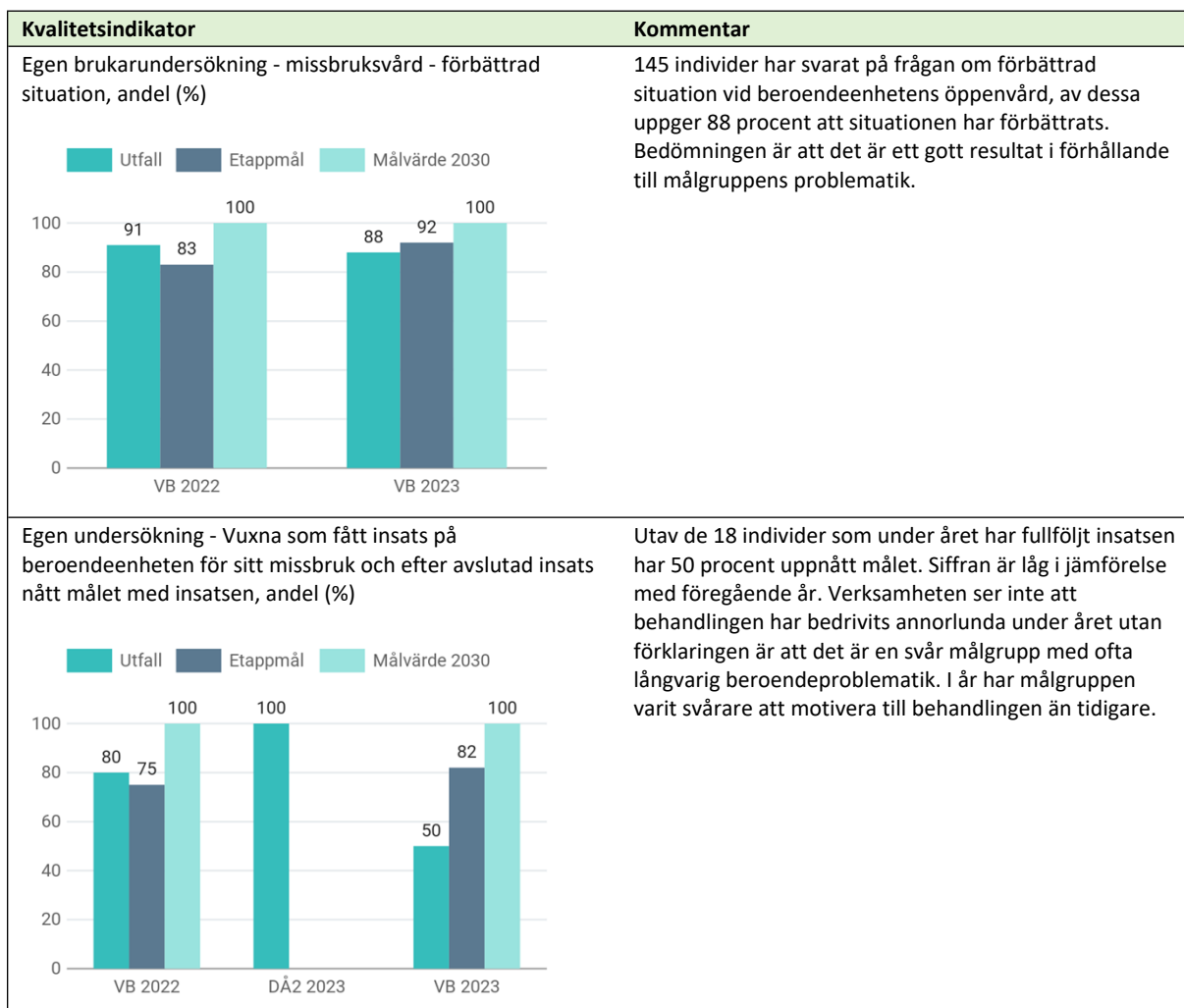
Antalet svarande har ökat kraftigt under 2023 och för första året kan resultat presenteras. 35 av 46 ungdomar upplever att situationen har förbättrats efter kontakt med socialtjänsten och därmed nås etappmålet.

Myndighetsutövning för vuxna

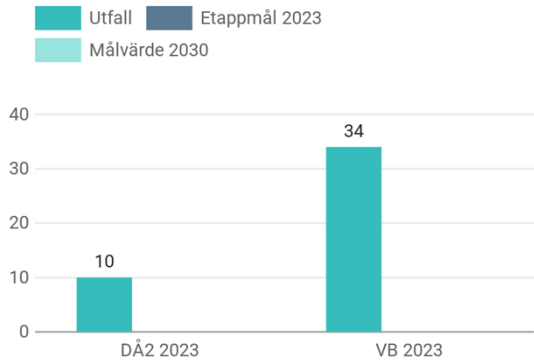
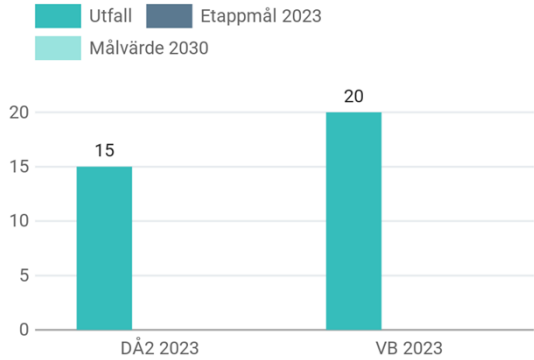
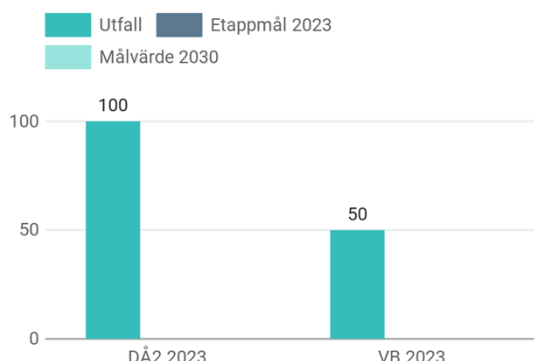
Kvalitetsindikator	Kommentar
Andelen vuxenutredningar avslutade inom 60 dagar.	Totalt avslutas 60 % (308 av 517) av alla vuxenutredningar inom 60 dagar. Socialpsykiatrienheten är de som klarar etappmålet för de enskilda enheterna under 2023.

Stöd till personer med beroendeproblematik

Stöd till vuxna som vill lämna kriminell gruppering

Kvalitetsindikator	Kommentar												
<p data-bbox="199 253 742 309">Antal vuxna som vuxenenheten tagit kontakt med i sitt uppsökande arbete mot kriminalitet</p> <table border="1" data-bbox="207 347 742 705"> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Utfall</th> <th>Etappmål 2023</th> <th>Målvärde 2030</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>DÅ2 2023</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>VB 2023</td> <td>34</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Period	Utfall	Etappmål 2023	Målvärde 2030	DÅ2 2023	10	0	0	VB 2023	34	0	0	<p data-bbox="821 253 1372 369">Enheten har genomfört 16 custom notifications¹¹ inom ramen för GVI och därutöver 18 uppsökande kontakter inom ramen för arbetet mot kriminalitet vilket ger en total på 34 individer.</p>
Period	Utfall	Etappmål 2023	Målvärde 2030										
DÅ2 2023	10	0	0										
VB 2023	34	0	0										
<p data-bbox="199 734 774 790">Antal vuxna som påbörjat insats för att lämna en kriminell bana</p> <table border="1" data-bbox="207 795 742 1153"> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Utfall</th> <th>Etappmål 2023</th> <th>Målvärde 2030</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>DÅ2 2023</td> <td>15</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>VB 2023</td> <td>20</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Period	Utfall	Etappmål 2023	Målvärde 2030	DÅ2 2023	15	0	0	VB 2023	20	0	0	<p data-bbox="821 734 1380 1019">Indikatorn var ny för delår 2 2023. Under året har totalt 20 individer påbörjat insats för att lämna en kriminell bana varav 10 i öppenvårdens "Kriminalitet som livsstil". Det är mycket positivt att verksamheten nu kan erbjuda en insats i egen regi för de individer som ej bedöms ha ett tillräckligt stort behov av skydd för att placeras externt inom avhopparverksamheten. Att tio individer under hösten också har påbörjat insatsen visar också på att det funnits ett behov som verksamheten nu kan tillmötesgå.</p>
Period	Utfall	Etappmål 2023	Målvärde 2030										
DÅ2 2023	15	0	0										
VB 2023	20	0	0										
<p data-bbox="199 1182 766 1238">Andel vuxna som fullföljt insats för att lämna en kriminell bana (%)</p> <table border="1" data-bbox="207 1265 742 1624"> <thead> <tr> <th>Period</th> <th>Utfall</th> <th>Etappmål 2023</th> <th>Målvärde 2030</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>DÅ2 2023</td> <td>100</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>VB 2023</td> <td>50</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Period	Utfall	Etappmål 2023	Målvärde 2030	DÅ2 2023	100	0	0	VB 2023	50	0	0	<p data-bbox="821 1182 1380 1321">Beroende- och avhopparenheten har under året avslutat totalt 4 klienter som påbörjat/genomgått kriminalitetsbehandling, av dessa har två avslutats efter fullföljd behandling och 2 har avvikit/avslutat oplanerat vilket ger en andel på 50 %.</p>
Period	Utfall	Etappmål 2023	Målvärde 2030										
DÅ2 2023	100	0	0										
VB 2023	50	0	0										

¹¹ Custom Notifications, CN, är en uppsökande aktivitet där enskilda individer inom kriminella grupperingar får strategins grundläggande budskap (förenklat – vi vill inte att du ska döda någon, vi vill inte att du ska dö) levererat av polis eller kriminalvård följt av erbjudandet om att det finns stöd att ta emot för att lämna en kriminell livsstil.

Insatser mot våld i nära relationer

Kvalitetsindikator	Kommentar
<p>Andelen av de våldsutövare som erbjudits stöd som har påbörjat insats (%)</p> <p>Utfall (%) Målvärde (%)</p>	<p>Six individer har erbjudits stöd varav fyra har påbörjats insats och etappmålet är uppnått.</p>
<p>Egen brukarundersökning - Vuxna som haft insats på grund av våld i nära relation som upplever en positiv förändring av sin våldsutsatthet, andel (%)</p> <p>Utfall Etappmål Målvärde 2030</p>	<p>Resultatet utifrån uppföljningen av ärenden inom enheten mot våld i nära relationer visar att 26 av 33 individer som avslutat insats upplever att situationen kring våldsutsattheten har förändrats och blivit bättre.</p>

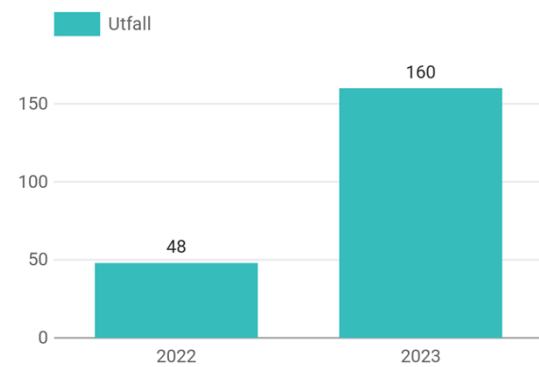
Stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning

Kvalitetsindikator	Kommentar
<p>Brukarbedömning boendestöd SoL - Brukaren får den hjälp hen vill ha, andel (%) (Socialpsykiatri)</p> <p>Utfall Etappmål Målvärde 2030</p>	<p>Resultatet från den nationella brukarundersökningen visar att 99 av 108 svarande anser att de får den hjälp de vill ha från sitt boendestöd. Etappmålet uppnås inte men jämfört med övriga kommuner i landet ligger Huddinge högt, genomsnittet nationellt är 86 %.</p>

Antalet unga vuxna som deltar i sysselsättningsverksamheten

En klar ökning jämfört med föregående år vilket kan härledas till att insatsen nu kan ges utan föregående biståndsbeslut.

Bedömning av kvalitet

Förebyggande verksamhet

Det ska vara lätt att få stöd och hjälp av socialtjänsten i ett tidigt skede. Inom ramen för preventionsuppdraget har fokusområdet varit att kunskap om stöd ska vara lättillgängligt, både för kommuninvånare och för medarbetare. Samverkan med skolor, fritidsgårdar, föreningsliv och regionen har etablerats och fortsatt att utvecklas. Utökningen av föräldrastödsgrupper har resulterat i att fler föräldrar har kunnat erbjudas ett tidigt stöd.

Den förebyggande verksamheten har under året utökats och fler har kunnat få stöd och hjälp. Verksamheten har idag en stor bredd i det förebyggande arbetet och stödet som erbjuds utgår från bästa tillgängliga kunskap. Under 2023 har arenorna där verksamheten möter invånarna utökats, exempelvis genom fler föräldrarådgivare och digitala lösningar. De familjer som får stöd i ett tidigt skede är nöjda och uppger att deras situation har förbättrats. Det fortsatta omställningsarbetet med siktet att nå fler barn, unga, familjer och vuxna individer med tidiga insatser bör långsiktigt leda till att färre familjer och individer kommer i kontakt med socialtjänstens myndighetsutövning.

Vuxensektionen har under året nått fler individer i ett tidigt skede genom att utöka antalet insatser som ges utan bistånd. Förebyggande arbete sker även på indikerad nivå genom uppstarten av *Custom Notifications* inom ramen för GVI.

Utredning

Verksamheten har under året fortsatt arbetet med att komma till rätta med de brister i rättssäkerhet, främst avseende barn, som tidigare identifierats. Verksamheten kan konstatera att:

- Sammantaget är andelen avslutade utredningar inom lagstadgad tid fortsatt för låg.
- Andelen barn och unga som får insats inom utredning alternativt efter utredning behöver öka. Verksamheten har tagit fram nya arbets sätt som syftar till att ge fler barn, unga och föräldrar insats tidigt. Arbets sätten implementerades under andra halvåret och det är därför för tidigt att utvärdera.
- Arbetet med att förtydliga processer, uppdrag och arbetsflöden mellan mottagningsteam och utredningsenheter, i syfte att öka rättssäkerheten behöver fortgå.

En utveckling har skett under året för att förbättra samordningen mellan barn- och ungdoms- samt vuxensektionen när familjer är aktuella på flera enheter samtidigt i linje med ett familjeorienterat arbets sätt. Genom ett aktivt samarbete mellan de två mottagningsgrupperna får familjer nu ett samordnat stöd i ett tidigare skede.

Inom vuxensektionen har utvecklingen av ett barnrättsperspektiv i vuxenutredningar stärkts, vilket lett till att barnens situation och behov synliggörs även i föräldrarnas utredning. Detta går i linje med att arbeta med tidiga insatser för de barn som berörs av sina föräldrars problematik.

Genom att intensivare utreda barns nätverk i placeringsnära ärenden har verksamheten kunnat minska antalet jourhemsplaceringar, vilket innebär ett minskat lidande för barn då placeringar i jourhem är ett stort ingrepp i ett barns liv.

Sammantaget genomför verksamheten utredningar av hög kvalitet, de brister som dock finns gällande utredningstider är bekymrande ur ett rättssäkerhetsperspektiv. Arbete med skyndsammare handläggning kommer att prioriteras.

Utförande av insatser

Socialtjänstens insatser och service ska utföras utifrån bästa tillgängliga kunskap och evidens. Det finns idag få evidensbaserade metoder inom den sociala barn- och ungdomsvården i Sverige och verksamheten har därför under året utökat antalet insatser som följs genom lokal systematisk uppföljning. Resultaten kommer att analyseras på aggregerad nivå i syfte att utveckla kvaliteten i verksamheten. Även om de insatser som erbjuds utgår från bästa tillgängliga kunskap så är bedömningen att verksamheten har för få barn, unga och familjer som beviljas och genomför dessa insatser. Verksamheten behöver bevilja fler familjer insatser och göra det i ett tidigt skede. Familjer behöver också motiveras att fullfölja insatser och ej avbryta i förtid.

För målgrupperna inom vuxensektionen är utbudet av evidensbaserade metoder mer tillgängligt än för barn och unga. För personer med beroendeproblematik utgår insatserna från de nationella riktlinjerna. Brukarundersökningar och systematiska uppföljningar för målgrupperna visar på mycket goda resultat för de som genomför insatserna inom vuxensektionen. Utmaningen är dock att resultat kan utebli på grund av att många individer inte fullföljer insatserna.

Inom socialpsykiatrin visar den kraftiga ökningen av besökare inom sysselsättningen att det funnits ett behov av att göra insatsen mer lättillgänglig, vilket verksamheten nu kan möta. Vuxensektionens öppenvård har under året också börjat erbjuda behandling inom egen regi för att motverka kriminalitet. Det har möjliggjort att fler kan erbjudas adekvat stöd.

De insatser som erbjuds håller en hög kvalitet och de som genomför insatserna uppger i hög utsträckning att deras situation har förbättrats efter kontakt med socialtjänsten.

Utförande av insatser hos privata utförare som ingår i valfrihetssystem

Uppföljning av privata utförare som ger stöd till individer i enlighet med lagen om valfrihetssystem genomförs årligen utifrån den planering som har angetts i nämndens verksamhetsplan. Inom socialnämnden gäller detta för familjerådgivning.

Inom familjerådgivningen finns totalt elva utförare varav tio är privata och en är Huddinge kommuns egen familjerådgivning. Bedömningen är att samtliga av dessa utförare uppfyller avtalets krav och levererar det stöd till kommuninvånarna som de har åtagit sig att göra.

Under året har uppdragsbeskrivning och avtal för familjerådgivning reviderats och annonserats. Samtliga utförare av familjerådgivning valde att fortsätta sitt avtal med kommunen.

Förbättringsområden

Fokus för 2024 kommer vara att styra och leda verksamheten mot en lättillgänglig, närvarande och kunskapsbaserad socialtjänst där verksamheten fortsätter omställningen till en första och en andra linjens socialtjänst. Detta arbete går i linje med de intentioner som finns i den kommande reviderade socialtjänstlagen, *Hållbar socialtjänst - En ny socialtjänstlag SOU 2020:47*.

Utvecklingsområden som kommer prioriteras under 2024 är följande:

- *Lättillgänglig socialtjänst* - Verksamheten kommer under 2024 fortsätta arbetet med att färre individer utreds samt att fler får en insats under pågående utredning. När det är möjligt kommer verksamheten fortsatt föreslå och hänvisa till de icke biståndsbedömda insatserna. Målsättningen är att ta fram arbetssätt som bidrar till ett lättillgängligt stöd i den första linjens socialtjänst och utveckla arbetssätt som präglas av helhetssyn och samordning i den andra linjens socialtjänst.
- *Kunskapsbaserad socialtjänst* – Verksamheten fortsätter arbetet med att styra och leda verksamheten mot en kunskapsbaserad verksamhet. Detta görs genom att erbjuda målgrupperna evidensbaserade

insatser där det finns, genomföra lokala systematiska uppföljningar i de insatser verksamheten implementerar, ge relevant utbildning till medarbetare, följa resultaten i de forskningsprojekt där verksamheten deltar samt följa kunskapsläget generellt.

- *Resurser används där det kommer målgruppen till störst nytta* – Verksamheten ska säkerställa att de resurser som finns att tillgå i form av insatser i egen regi motsvarar målgruppernas behov. När resurser ej nyttjas ska verksamheten ställa om för att nyttja resurserna på ett effektivt sätt som kommer målgrupperna till gagn. I detta ingår att fortsätta utveckla ett familjeorienterat arbetssätt.

Verksamheten kommer under 2024 ha ett särskilt riktat fokus på:

- *Rättssäkerhet utredning barn och unga* – Utredningar som överskrider lagstadgad tid är fortsatt ett område som verksamheten behöver komma till rätta med. Fokus ska ligga på att utveckla arbetssätt som går i linje med lagstiftarens intentioner, det vill säga utreda skyndsamt och inte mer än nödvändigt. Fler barn och unga ska också erbjudas insats tidigt, helst i samband med aktualisering.
- *Våld i nära relation* - Våld är en särskilt allvarlig riskfaktor för socialt utanförskap och verksamheten kommer fortsatt ha fokus på att upptäcka och ge stöd för att förebygga och förhindra våld. Målsättningen är att upptäcka våld och att kunna ge stöd och hjälp tidigt till barn, unga, föräldrar och enskilda individer oavsett om man varit utsatt för våld eller själv utövar våld.
- *Kriminalitet* - Arbetet för att förhindra att barn, unga och vuxna rekryteras till kriminella grupperingar behöver aktivt följas och utvecklas för att säkerställa att verksamheten arbetar utifrån bästa tillgängliga kunskap och når ut till de som har behov av stöd. Detta arbete ska genomföras på olika nivåer både internt och externt.

-